

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Planá, Havlíčkova 449, okres Tachov

Havlíčková 449, 348 15 Planá

Identifikátor: 600 073 416

Termín konání orientační inspekce: 8. a 15. ledna 2002

Čj.	046 6/02-1007
Signatura	od7av168

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Zřizovací listinou ze dne 23. května 2001 byla Mateřská škola Planá, Havlíčkova 449 zřízena jako organizační složka obce, na dobu neurčitou. Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. ŠMS/193/01 ze dne 5. listopadu 2001 předškolní zařízení sdružuje mateřskou školu a školní jídelnu. Počet zapsaných dětí ani počet strážníků nepřekračují kapacity uvedené ve zřizovací listině. Školní jídelna neprovozuje doplňkovou činnost.

Mateřská škola je umístěna v účelově postavené budově. Nachází se ve vilové čtvrti, v pěkném, klidném prostředí. Celkem 102 zapsaných dětí je zde rozděleno do čtyř tříd podle věkových skupin. Vzdělávací práci mateřské školy, která je programově koncipována na sociální rozvoj dítěte, zajišťuje osm pedagogických pracovníků. Provoz celého předškolního zařízení zabezpečuje celkem pět provozních zaměstnanců.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Podmínky vzdělávací činnosti

Mateřská škola má pro svoji činnost všestranně příznivé podmínky. Veškeré prostory jsou vhodně řešeny a velmi dobře udržovány. Třídy jsou příjemně barevně laděné, pěkně zařízené dětským nábytkem a hracími koutky. Hračky a pomůcky jsou umístěny v dosahu dětí. Vybavení pomůckami, hračkami a ostatním materiálem je na nadprůměrné úrovni a plně vyhovuje potřebám programu mateřské školy. Výrazným pozitivním jevem je příkladná estetická úroveň výzdoby celého interiéru předškolního zařízení, skládající se výhradně z bohaté výtvarné činnosti dětí. Budovu obklopuje rozsáhlá zahrada s členitým terénem. Výchovně vzdělávací činnost zajišťují v každé třídě dvě učitelky na plný úvazek, splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Průběžně se dále vzdělávají a nové poznatky s různou intenzitou využívají v praxi. Souběžného působení učitelek v přímé práci s dětmi je převážně využíváno při pobytu venku, v průběhu oběda a ukládání dětí k odpolednímu odpočinku a při vedení zájmové nadstandardní činnosti.

Přestože v Ročním plánu pro tento školní rok dominuje spontánní hra jako hlavní činnost dítěte, pevně stanovený režim dne tuto skutečnost potlačuje. Z hlediska psychohygienických podmínek převažují činnosti záměrně řízené a denní program dětí tak není optimálně vyvážen. Rovněž není dostatečně zohledněn poměrně vysoký počet dětí přicházejících do mateřské školy kolem osmé hodiny. Pro tyto děti je možnost spontánních činností dopoledne jen minimální (30 – 35 minut). Individuální potřeba spánku zohledněna není. Pitný režim byl zajištěn až v průběhu orientační inspekce. Vzhledem k bezpečnému prostředí, kdy ke každé třídě náleží vlastní hygienické zařízení, byly přechody mezi jednotlivými činnostmi neopodstatněně pevně organizovány. Hromadný odchod všech dětí na WC není žádoucí, protože narušuje jejich osobní soukromí.

Mateřská škola má pro svoji činnost velmi dobré materiální a personální podmínky. Vzhledem k malé míře zohlednění individuálních potřeb dětí jsou psychohygienické podmínky hodnoceny jako průměrné.

Spontánní a řízené činnosti

V průběhu orientační inspekce bylo provedeno hospitace ve všech čtyřech třídách.

Plánování výchovně vzdělávací práce se realizuje v několika časových fázích. Všechny třídy vycházejí z jednotně zpracovaných celoročních plánů. Měsíční plány obsahují didakticky zaměřené činnosti s neúměrným počtem stanovených úkolů. Zcela chybí náměty, prostředky a zejména motivace. Pozitivním rysem tohoto celoročního plánování je skutečnost, že již nečlení činnosti na jednotlivé výchovné složky. Naopak negativním rysem je omezená samostatnost, tvořivost a osobní zodpovědnost učitelek, absence prostoru pro spontánní nápady dětí a citlivé reagování na přirozeně vzniklé situace. Na základě měsíčních plánů si učitelky připravují plány týdenní, které se ovšem opět zaměřují na plnění jednotlivých úkolů a nepostihují důležitou vnitřní integraci námětů a motivace. Tento způsob plánování je hodnocen spíše jako formální, bez potřebné flexibility a funkčnosti.

Spontánní činnosti probíhaly v podnětném prostředí. Úroveň volné hry byla ve všech třídách hodnocena velmi dobře. Děti měly k dispozici dostatek prostoru, hraček a pomůcek. V průběhu orientační inspekce bylo patrné, že je hra plně uspokojuje. Jejich chování mezi sebou bylo klidné, vyrovnané, bez jakékoli agresivity. Všechny učitelky volily vhodné metody a formy pedagogické práce. Jejich zásahy do her byly nenásilné a taktí. Svoje působení zaměřily spíše na vytváření podněcujících podmínek k rozvoji fantazie, představivosti, experimentování apod. Vhodně volená motivace přispívala k příjemné atmosféře a k tomu, že děti se cítily spokojeně a bezpečně. Učitelky byly trpělivé, klidné a usměvavé. Negativně a násilně tedy působilo řízení ukončení her z důvodu zařazení svačiny a ranního cvičení. V tomto okamžiku se denní řád projevil jako nepružný, neumožňující učitelkám reagovat na individuální možnosti dětí a na jejich aktuální potřeby.

Ranní cvičení je v mateřské škole zatím každodenní činností, pevně zakotvenou v režimu dne. Velký důraz je zde kladen na zdravotní cvičení. Spontánním pohybovým aktivitám, lokomočním, základní gymnastice a míčovým hrám je věnován podstatně menší prostor, přestože je tento záměr jedním z hlavních koncepčních cílů. Úroveň pohybových aktivit byla hodnocena rozdílně, od velmi dobré až po pouze vyhovující. Výrazným nedostatkem je na počet přítomných dětí malý prostor pro rušnou část a nízká flexibilita učitelek při volbě forem rozvoje tělesné a pohybové zdatnosti a místa provedení.

Inspekci sledované řízené aktivity byly v jednotlivých třídách zaměřeny na výtvarné, pohybové, jazykové a komunikační činnosti.

Pedagogický program mateřské školy zatím pevně odděluje spontánní činnosti od řízených. Organizace řízených činností nebyla z tohoto důvodu vždy adekvátně promyšlená. Učitelky převážně využívaly nejméně náročný, tj. frontální způsob vedení činnosti, který minimálně umožňoval prožitkové učení. Řízené činnosti se tak stávaly neúměrně dlouhými. Vhodnější metody volily učitelky při realizaci pohybových aktivit, které byly pro děti přirozené a různou měrou podporovaly jejich pohybovou aktivitu. Nevhodné metody a formy naopak využívaly učitelky v průběhu výtvarných činností, kdy dětem předkládaly již hotové informace, čímž potlačovaly přirozený rozvoj jejich fantazie a představivosti. To způsobilo, že výtvarné projevy všech dětí byly téměř shodné, pouze s minimálními odchylkami. Při rozvoji jazykových dovedností vycházely zvolené metody a formy ze stereotypních metodických schémat a v důsledku toho postrádaly zábavnost, hravost a přirozenou aktivitu dětí. Stanovený cíl byl do řízené činnosti zařazen násilně, protože dané problematice je v mateřské škole běžně věnována dostatečná pozornost v průběhu celého dne.

Vstupní a průběžná motivace nenásilně prostupovala zvláště spontánními činnostmi a

pohybovými aktivitami. Při záměrně řízených činnostech však byla motivace menší měrou postavena na emocích dětí a na jejich chuti k aktivitě. Z tohoto důvodu se učitelkám rozdílným způsobem dařilo upoutat dětský zájem. Způsob hodnocení byl zaměřen převážně na pozitivní stránky dětských projevů. Učitelky většinou posilovaly sebedůvěru dětí a poskytovaly jim v běžném jednání potřebnou jistotu.

Ve škole je příjemné a přátelské komunikační prostředí. Děti ho zvláště při spontánních aktivitách přirozeně využívají a otevřeně komunikují. Mají bohatou slovní zásobu. Celková atmosféra výchovného působení se vyznačovala bezkonfliktností a vstřícností. Při řízených činnostech však děti dostávaly méně prostoru pro verbální projev, neboť učitelky adekvátně nevyužívaly příležitosti k jeho rozvíjení. Přetrvává u nich tendence více činnosti dětí řídit, než podporovat jejich samostatnost a otevřenost.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na základě provedené hospitační činnosti byly inspekci jednotlivé sledované jevy hodnoceny takto: plánování vzdělávacích činností, jejich organizace, metody, formy jako průměrné, motivace a hodnocení včetně interakce a komunikace jako velmi dobré. Podmínky vzdělávacích činností (tj. personální, materiální, psychohygienické) byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Negativním jevem, snižujícím kvalitu vzdělávání, je využívání stereotypních metodických schémat a minimální zařazování inovačních metod a forem.

V celkovém hodnocení vzdělávacích činností přesto převažovala velmi dobrá úroveň.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

V koncepčních záměrech pro tento školní rok jsou naznačeny obecné dlouhodobé cíle, které odpovídají současným trendům v předškolní výchově i daným podmínkám mateřské školy. Jejich rozpracování z hlediska časového rozložení a způsob, jakým je bude škola naplňovat však chybí. Přestože stanovené cíle jsou progresivní, jejich aplikace do každodenní práce není v současné době zcela patrná. Některá striktně daná pravidla, stanovená v režimu dne a v hlavních zásadách BOZP při práci s dětmi, do značné míry omezují adekvátní realizaci daných cílů v praxi. Součástí ročního plánu školy jsou další přílohy, v nichž jsou naplánovány dílčí úkoly pracovních činností ředitelky (plán dalších aktivit, spolupráce s rodiči, zvyšování odbornosti učitelek atd.). Vypovídací hodnota těchto příloh umožňuje získat základní informace o chodu školy.

Organizační uspořádání a informační systém fungují na základě daných pravidel. Všichni zaměstnanci mají jasně stanoveny svoje povinnosti a činnosti, za které odpovídají. Ředitelka zpracovala přehledné řady školy (vnitřní, provozní, domácí, hlavní zásady BOZP při práci s dětmi), ve kterých se zaměřila převážně na povinnosti zaměstnanců či rodičů, minimálně již na jejich práva. Rozpis pracovní doby je stanoven tak, že v době překrývání učitelek při přímé výchovné práci je realizován pobyt venku a zájmové aktivity. Ve stanoveném režimu dne však v rozporu s přijatou koncepcí výrazně převažují činnosti záměrně řízené nad spontánními.

O chodu školy jsou rodiče informováni prostřednictvím nástěnek či osobního kontaktu s učitelkami. Těžištěm neformální spolupráce mateřské školy s rodinou je dle ročního plánu každodenní kontakt třídních učitelek s rodiči. Tuto velmi dobrou formu však výrazně ztěžuje „předávání dětí“ prostřednictvím domácího telefonu. V průběhu orientační inspekce pouze nepatrná část rodičů využila možnosti individuálního kontaktu s třídní učitelkou. Velká většina

děti je rodiči posílána do tříd pouze na základě telefonického ohlášení. Tento způsob je realizován i odpoledne, při vyzvedávání dětí. Z pohledu, v ostatních případech velmi zdůrazňované bezpečnosti dětí, se tento způsob jeví jako zcela nevhodný. Argument zdůrazňující udržení čistých prostor na schodištích, který ředitelka uvádí, v žádném případě nepřevyšuje argument bezpečného předávání dětí rodičům či naopak učitelkám. Tento způsob lze v současné době považovat v mateřských školách za ojedinělý a zcela nevhodný.

Ředitelce se daří, ve spolupráci se zřizovatelem, udržovat materiálně technické vybavení mateřské školy v optimálním stavu a prostředí pro děti průběžně zkvalitňovat. Zároveň společně s učitelkami organizují pro děti zajímavé nadstandardní aktivity, které obohacují dětskou osobnost i vzájemnou interakci rodina – škola.

Povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech, v souladu s § 45b) zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

Při vedení a motivování lidí využívá ředitelka pozitivní formy motivace, participace učitelek na přípravě ročního plánu a osobní příklad. Podporuje aktivitu a iniciativu učitelek při realizaci nadstandardních aktivit školy, dalším vzdělávání apod. Menší měrou již iniciuje změnu forem a metod práce, rozvolnění denního režimu a větší osobní odpovědnost jednotlivých učitelek. Tuto skutečnost nemalou měrou ovlivňují i příliš úzkostlivě stanovená pravidla. Pedagogická sbor je stabilizovaný a jeho složení vyhovuje koncepci předškolního zařízení. Pracovní klima ovlivňují objektivně stanovená kritéria osobního hodnocení a jejich diferenciací v rozsahu 80%. Zápisy z pedagogických rad dokládají vzájemné předávání zkušeností a poznatků ze vzdělávacích akcí a zabývání se aktuální pedagogickou problematikou.

Při kontrolní činnosti se ředitelka věnuje zejména pedagogické oblasti práce. Hospitační činnost je pravidelná. Dokládají ji četné záznamy, které obsahují klady, zápory, doporučení a závěry provedené hospitace. Závěry, které však z hospitací vyvozuje, pomáhají udržovat současný stav výchovně vzdělávací práce, ale k jeho progresivnější změně nepřispívají. Dalšími formami jsou kontroly splněných úkolů, sledování výsledků práce, účast mateřské školy na veřejných akcích.

Kontrola provozních úseků je prováděna průběžně a vzniklé problémy jsou řešeny operativně.

Hodnocení podmínek vzdělávání

V celkovém plánování činnosti mateřské školy převažují pozitiva. Je účelné a má potřebný rozsah. Výchovně vzdělávací záměry jsou však zatím pojaty příliš obecně a svoji funkci tak plní pouze částečně.

V organizování se projevila pozitivní a negativní zjištění téměř v rovnováze. Jasně a srozumitelně daná pravidla jsou důležitá pro bezproblémový chod školy, ale neměla by současně omezovat osobní flexibilitu a odpovědnost zaměstnanců. Jako zcela nevhodný se jeví způsob předávání dětí formou domácího telefonu bez přímého kontaktu učitelka – rodič.

Ve vedení a motivování lidí včetně kontrolních mechanismů převažují pozitiva, avšak negativním jevem je v malé míře prosazovaná změna metod a forem výchovně vzdělávací práce, v souladu s prioritami předškolního vzdělávání.

Svým způsobem řízení vytváří ředitelka celkově velmi dobré podmínky vzdělávání.

HODNOCENÍ PODMÍNEK A ORGANIZACE STRAVOVÁNÍ

Kuchyně se nachází v přízemí budovy mateřské školy. Je vybavena běžným technologickým zařízením. Dle finančních možností je stravovací úsek postupně modernizován. Přípravu jídel zajišťují dvě kvalifikované kuchařky. Pro děti je připravováno jedno hlavní jídlo a dvě doplňková. Hotové pokrmy jsou expedovány do přípravných kuchyněk a servírovány dětem. Vlastní stolování probíhá v podnětném prostředí ve třídách mateřské školy.

Hodnocení finančních, výživových a spotřebních ukazatelů

Jídelna mateřské školy zabezpečuje stravování pro děti a zaměstnance z vlastního zařízení a pro důchodce. Výdej pokrmů pro důchodce je časově a prostorově oddělen. Stanovená výše finančních normativů na nákup potravin je v souladu s vyhláškou platnou pro školní stravování. Plnění výživových norem u vybraných druhů potravin není sledováno.

Technologické postupy při přípravě pokrmů byly v době konání inspekce dodržovány. Teplota podávané stravy odpovídala hygienickým požadavkům.

Hodnocení správnosti, úplnosti a věrohodnosti vedení jednotné evidence ve ŠJ

Záznamy stravovaných osob a poplatků, výdejky potravin, skladová evidence jsou vedeny věcně a přehledně.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení s účinností od 30. 1. 1996 čj. 40/96.
- Poslední změna v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2001.
- Zakládací listina ze dne 1. 12. 1995 bez čj.
- Zřizovací listina ke dni 23. 5. 2001
- Výkaz o mateřské škole k 30. 9. 2001.
- Jmenování do funkce ředitelky ze dne 11. 6. 1992 s účinností od 1. 7. 1992 bez čj.
- Výjimka z počtu dětí ve třídě pro školní rok 2001/2002 ze dne 27. 3. 2001 bez čj.
- Plán školy na školní rok 2001/2002 - Mateřská škola Planá.
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001.
- Personální dokumentace.
- Vnitřní směrnice ostrahy objektu.
- Provozní řád Mateřské školy Planá, Havlíčkova 449.
- Záznamové listy hospitační činnosti - školní rok 2000/2001 a 2001/2002.
- Zápisy z pedagogických rad a provozních porad - školní rok 2000/2001 a 2001/2002.
- Jídelní lístky a výdejky potravin za období říjen, listopad a prosinec 2001.
- Přehled propočtu finančních limitů za měsíce říjen, listopad a prosinec.
- Záznamy stravovaných osob za prosinec 2001.

ZÁVĚR

Kvalita vzdělávací činnosti mateřské školy je na základě provedené orientační inspekce hodnocena jako velmi dobrá.

Pozitiva:

- vynikající estetická úroveň prostor mateřské školy
- rozsáhlá činnost výtvarného kroužku
- velmi dobré materiální podmínky
- nadprůměrná úroveň spontánních aktivit
- vhodné zařazení forem experimentování
- pozitivní přístup učitelek k dětem, příznivé komunikační klima školy
- odpovídající nabídka nadstandardních aktivit
- příkladná prezentace práce školy na veřejnosti prostřednictvím WWW stránek

Negativa:

- převládající záměrně řízené činnosti nad spontánními, nedostačující zohlednění individuálních potřeb dětí
- v malé míře zařazované inovační postupy, metody a formy výchovně vzdělávací práce

Pro činnost předškolního zařízení vytváří ředitelka velmi dobré podmínky. Řízení je založeno na jasně vymezených pravidlech, vzájemné informovanosti a průběžné kontrole. Rezervy přetrvávají při vytváření optimálních podmínek vzdělávání. Ředitelka zatím nepreferuje dostatečnou měrou profesionalitu a odpovědnost učitelek v souladu s prioritami předškolního vzdělávání.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Bc. Eva Brabcová	Brabcová v. r.
Členové týmu	Mgr. Ivana Krýslová	Krýslová v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Jana Bradová	

V Rokycanech dne 12. února 2002

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. 2. 2002

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Lenka Brabcová, ředitelka

Brabcová v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2002-03-04	046 35/02-1007
Zřizovatel	2002-03-04	046 34/02-1007

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány